

bedre beskyttelse af de personer, der er omfattet af en undersøgelse. Der henvises herved navnlig til forslaget kap. 7 om "de berørte personers retsstilling" (bisidderordning og partshøringsordning er udbygget) og præciseringen i lovforslagsbemærkningerne og i bemærkningerne ovenfor i tilknytning til § 4 om større forsigtighed med hensyn til formulering af kommissorium og beretning. Hertil kommer, at den foreslåede forholdsvis brede undtagelsesbestemmelse i den foreslåede offentlighedsregel vil give en særlig beskyttelsesmulighed for embedsmænd, jf. nedenfor.

Efter udvalgets opfattelse er der - ud over den ovenfor nævnte principielle hovedbetragtning - navnlig to synspunkter, der kan tale for offentlighed:

Der vil typisk knytte sig en væsentlig offentlig interesse til information - også før beretningsafgivelse - om, hvad der er sket inden for det pågældende funktionsområde i det ministerium/eventuelt en anden institution, som undersøgelsen omfatter. Det kommer herved i betragtning, at de omtalte undersøgelser, når de omfatter ministre, ofte vil være et led i - ofte en fortsættelse af - en politisk debat, herunder et samspil mellem Folketinget og vedkommende minister, hvortil der knytter sig en betydelig og legitim offentlig interesse. Det er således efter udvalgets opfattelse ikke ganske dækkende, når lovforslagets bemærkninger paralleliserer med de ikkeoffentlige politimæssige efterforskninger.

Efter udvalgets opfattelse vil offentlighed kunne have en væsentlig betydning for den almindelige tillid til, at undersøgelsen finder sted på en saglig og i øvrigt rigtig måde. Det kan hævdes, at en sådan tillid burde være tilstrækkeligt funderet i lovforslagets regler om undersøgelseskommissionerne og deres sagsbehandling. Regler kan imidlertid ikke så stærkt som offentlighed sikre, at der ikke opstår mistillid til den anvendte fremgangsmåde.

De undtagelsesregler (pkt. 1-4), hvorefter undersøgelseskommissionen eller retten kan bestemme, at møderne skal foregå for lukkede døre, svarer i væsentlig grad til de regler, der efter retsplejelovens § 21 a, stk. 3, jf. § 29, gælder for undersøgelsesretter. Det er dog - ud fra de synspunkter, der har fundet udtryk i lovforslagets bemærkninger - fundet rigtigt at give undtagelses-

reglerne vedrørende hensyn til sagens oplysning og hensyn til at beskytte nogen mod unødvendige krænkelse en særlig rummelig formulering.

Det foreslås, at der som § 30, stk. 2, optages en bestemmelse om, at der i stedet for dørlukning kan træffes bestemmelse om referatforbud eller navneforbud, og at sådanne bestemmelser skal træffes, hvis det er tilstrækkeligt til at tilgodese de i stk. 1 nævnte hensyn.

Til nr. 13

Hvis anvendelsesområdet for lovforslagets undersøgelsesordning udvides, som foreslået ved ændringsforslag nr. 1, kan der ske fuldstændig ophævelse af retsplejelovens § 21 og § 21 a om henholdsvis kommissionsdomstole og undersøgelsesretter.

Ophævelsen af § 21 vil ikke være til hinder for, at der fortsat efter sølovens § 482 kan ned sættes undersøgelseskommissioner, der - som følge af henvisningen i sølovens § 482, stk. 2, til retsplejelovens § 21 - skal virke efter de hidtidige regler om kommissionsdomstole.

Det bemærkes i den forbindelse, at Justitsministeriet har anmodet Erhvervsministeriet om - efter vedtagelsen af en lov om undersøgelseskommissioner - at overveje, om sølovens § 482, stk. 2, bør ændres, således at det fastsættes, at sagsbehandlingen i den kommission, der undersøger en søulykke, sker efter reglerne i loven om undersøgelseskommissioner (med de fornødne tilpasninger).

Ophævelsen af retsplejelovens §§ 21 og 21 a vil have nogle konsekvenser for anden lovgivning. Justitsministeriet har oplyst, at ministeriet er indstillet på i givet fald at fremsætte forslag til disse konsekvensændringer, som alene er af teknisk karakter.

Til nr. 14

Den foreslåede affattelse af § 34 er baseret på de nu stedfundne høringer af de færøske og grønlandske hjemmestyremyndigheder.

Til nr. 15

Den foreslåede bestemmelse er i realiteten i overensstemmelse med lovforslaget, for så vidt som dette går ud på, at spørgsmålet om revision af loven skal overvejes efter en 5-årsperiode.